

Moodne muistend: Seitse soovi seadusemäele

Ühel hommikul mitte väga kaugete aegade taga saanud kokku selle maa inimesed. Olnud neid veerandtuhat või rohkem, mäletavat ajalugu. Naised olnud väekad ja vaimukad, mehed kanged ja kavalad – kõigil näod naerukil ja silmad südametarkust triiki täis. Juhtunud see enam kui 10 tuhat aastat pärast päeva, mil suurem osa tollest maast, hilisema nimega Eestimaast, vee alt välja kerkis.

Nõnda see olnud ühel lõikuskuul, viieteiskümnendamal maapäeval, nende maa uue ajaarvamise alguses. Kogunenud Vana-Võromaa küngaste ja orgude vahele inimesi igast maanurgast: Harjust ja Virust, Haanist ja Mulgist, Saarest ja Setost. Kõlanud loitsulaul ja pillihelü, seepeale üheskoos maha istunud. Hoole ja armastusega sõlmitud üksaaval lahti hinge kogutud murenutsakud. Küll undrukuhõlmast, küll karmanipõhjust, igalt poolt otsitud murenoote. Muresid saanud seitset sorti. Mõni valanud murepisaragi, et kust muretseda heade mõtete seemneid, millega elukest paremale järjele aidata, oma rahva põlve parandada, vunki külale anda. Pandud päevaks pead kokku, ja ennäe imetegu – ühiselt muretsetudki hääde mõtete seemneid mitme vaka jagu, ehk rohkemgi.

Jah, selline lugu juhtunud, teavad pealtnägijad jutustada. Aga mis edasi saanud?

Saanudki nii, et kui head mõtteseemned muretsetud, rõõmustatud terve öö ja teise päeva pealekauba. Rõõmustatud ja hakatud häid seemneid sülega laiali kandma mööda siinset ilma. Jagatud neid kõigile omadele, nii põliste, pisimatele kui suurematele rahvakildudele: lauskmaa rahvale, mägismaa rahvale, meremaa rahvale. Jagatud häid mõtteseemneid külavahel ja mõisaköögis, jagunud neid seadusemäelegi, jagunud kõikjale siia ilma ja isegi teistesse ilmadesse.

Mõtteveskid jahvatanud aga edasi, jahvatanud osa seemneid heade soovide jahuks. Saanud seda soovide jahu seitset sorti, saanud sepikut head ja rammusat kõrti. Saanud soove, mis saadetud seitsme mäe ja metsa taha – seitse soovi saadetud seadusemäele. Soovitud nõnda:

- saagu nii, et põlised kogukonnad, pärandkultuur ja paigaidentiteet kui selle maa rikkused saavad särada;
- saagu nii, et ülemaalsed tugialgatused kohapealse elu nutikaks edendamiseks koguvad kõvasti rasva ja rammu;
- saagu nii, et kogukonna kärjad on alati rahvast tulvil ning kõik hääd tegijad tunnevad kaaslaste tunnustavat tuge;
- saagu nii, et meie koolitoad rõkkavad lastest ja rajad kodulähedaste algkoolide ümber on rõõmuga sisse tallatud;
- saagu nii, et omakandi noorte õhinaga antud panus küla ja kogukonna elu edendamisse kasvab mäekõrguseks;
- saagu nii, et igaüks võib tunda end maarahva sekka elama asudes südamest vastuvõetuna ja targalt toetatuna;
- saagu nii, et valitsemine sel maal on avatud, hooliv ja rahvast päriselt kaasav nii kohapeal kui seadusemäel.

Ja saanudki nõnda. Selle maa rahva heade soovide jahust kerkinud seadusemäel rammusad piirakad lausa imeväel. Igas maanurgas hakanud heade mõtete seemned idanema ja elu edenema.

Kõigest sellest kõneldud veel pikalt. Meie päevini on otsitud, kuidas küll toona nõnda hästi olla läinud. On leitud, et kokku tulnute hulgas olnud üksnes inimesed suure algustähega. Pealtnägijad teavad jutustada, et üheskoos olla vaadatud üksteisele sügavalt silma sisse ja siis öötaeva sügavusse. Ja neis sügavustes olla emmatud tuliseid taevatähti. Iga lelavale neist olla hea soov sappa sõlmitud. Ühte põhjataevas vilkuvat nimetut tähte olla aga inimesed suure algustähega hakanud kutsuma enese järgi. Sellest peale olevatki tolle maa elu edenenu Suure Alguse tähe all.

Nõnda see olnud. Ja olevat senikaua, kuni selle maa eest kannavad hoolt inimesed suure algustähega.

*Eesti külade Maapäeval üles tähendanud Erkki Haani mättalt
Lõikuskuul 2024 (10 237)
Vunki külale!*